УНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

"ДОРНОД БҮСИЙН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ СИСТЕМ" ТӨХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Г.ОТГОНБААТАР
ТАНАА

20 9 03. 20 № 06/508
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу "Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, тодруулгад санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

"Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлт болон мөнгөн гүйлгээний тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох стандартад нийцүүлж, Сангийн сайдын батлсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын батлсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар "Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, тодруулга дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

071310

Үүрэг, хариуцлага

"Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт болон холбогдох бусад стандарттай нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. АУДИТЫН ТАЙЛАН

2.1. Оршил

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК"-ийн 2018 оны санхүүгийн тайланд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг тус байгууллагын Гүйцэтгэх захирал Г.Отгонбаатар танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу "Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн 2018 оны санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох стандартад нийцүүлж, Сангийн баталсан бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт гаргах нь энэхүү аудитын зорилт байв.

"Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн удирдлага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг НББОУС, СТОУС болон холбогдох бусад стандарттай нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайланг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2019 оны 02 дугаар сарын 28-наас эхэлж 2019 оны 03 дугаар сарын 11-ний хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2019 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, байгуулагын удирдлагад хүргүүлэхээр төлөвлөн, "Бэст фортуна аудит" ХХК-ийн Ахлах аудитор Б.Нарангэрэл ахлагчтай баг хариуцаж хэрэгжүүлэв.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК 2018 оны санхүүгийн тайланг "Бэст фортуна аудит" ХХК-д 2019 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 01/138 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн бөгөөд Төсвийн тухай хуульд заасан цаглаварт хугацааг 13 хоногоор хэтрүүсэн.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, аргазүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитын үйл явц, үр дүнг АДБОУС, АОУС-ын дагуу шат шатны чанарын хяналт хийж баталгаажуулсан болно.

Аудитыг дээрх бодлого, арга зүйд нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд баталсан аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, НББОУС, СТОУС, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болголоо.

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, А101 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Эрхэм зорилго: "Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК нь хэрэглэгчийн хэрэгцээт цахилгаан, дулааны эрчим хүчийг үйлдвэрлэн хэвийн найдвартай хангах явдал гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Үйл ажиллагааны чиглэл: "Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэх, дамжуулах, түгээх,
- Цахилгаан импортлох,
- Эрчим хүчний тоноглолд засвар туршилт хийх,
- Цахилгаан эрчим хүч, дулааны эрчим хүчний тоолуур, гүйдлийн трансформатор суурилуулах, засварлах

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн үндсэн болон үндсэн бус үйл ажиллагааны талаар төлөвлөлтийн шатанд судалж, баримтжуулсан.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн удирдлага дараах хууль болон СТОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан аж ахуйн нэгж байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Компанийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Эрчим хүчний тухай хууль
- Татварын багц хууль
- Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн хууль

Тайлант хугацаанд дээрх бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт гараагүй болно.

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Тус байгууллагын одоо мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцтэй байгаа эсэхийг судалж үзэхэд шинээр батлагдсан бодлого, журамд нийцсэн байна.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн түвэгтэй байдлыг үнэлэхэд бага буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтнийг аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн тул аудитыг томилогдсон баг гүйцэтгэлээ.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн "Veritech Accounting" онлайн програм хангамж ашигладаг байна.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад "Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 20 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 17 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

Аудитын чиглэл тус бүрд хамаарах илрүүлсэн эрсдэлийн жагсаалт, түүний үнэлгээг Б301 маягтаар, эрсдэлтэй асуудлыг сорих аудитын горим, сорил, түүнийг баримтжуулах, нотлох зүйлс цуглуулах арга зүйг Б401, Б402 маягтаар тус тус баримтжуулав.

2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгов.

Энэ нь төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын суурийг нийт орлогоор сонгосон бол гүйцэтгэлийн шатанд төвийн бүсээс цахилгаан худалдан авалтын тариф өссөнөөс өндөр эрсдэл агуулсан байж болзошгүй гэж үзэн нийт зардлаар сонгов.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн 2018 оны нийт зардал 44,406.9 сая төгрөг бөгөөд түүний 1 хувь болох 444.1 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Материаллаг байдлыг суурь үзүүлэлтээс тооцох хувийг эрсдэл дунд гэж үзэн 1 хувийг сонгох нь зүйтэй гэж үзсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг Б201, аудитыг гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг В401 маягтаар тус тус баримтжуулан баталгаажуулав.

2.8. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын 8 чиглэлээр 17 горим сорил гүйцэтгэж, үнэлэхэд 12 асуудлыг алдаа, зөрчилтэйд тооцож, 5 асуудлыг алдаа, зөрчилд тооцохгүй гэж шийдвэрлэснээс гадна 10 асуудлыг аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Аудитын явцад хийсэн залруулгын талаарх мэдээллийг В30103 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан болно.

2.8.1 Аудитын явцад хийсэн залруулгын талаарх мэдээлэл

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах асуудлыг залруулан санхүүгийн тайланд тусгаж, "Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн удирдлагаар зөвшөөрүүлэн баталгаажуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү 192.9 сая төгрөгийг дахин үнэлгээний гарзаар үйл ажиллагааны бус зардалд бүртгэсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.2-д "Санхүүгийн тайлан нь үнэн, зөв баримт материал, бодит тоо, мэдээнд үндэслэх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.
   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэв

2. Нүүрсний хэвийн хорогдол 45.2 сая төгрөгийг үйл ажиллагааны бус зардалд бүртгэсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.2-д "санхүүгийн тайлан нь үнэн, зөв баримт материал, бодит тоо, мэдээнд үндэслэх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.
   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэв

3. Ахмад ажилтнуудад олгосон тэтгэмжээс суутгасан 1.1 сая төгрөгийн Хувь хүний орлогын албан татварыг кассын нярвын нэр дээр тайлагнасан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.2-д "санхүүгийн тайлан нь үнэн, зөв баримт материал, бодит тоо, мэдээнд үндэслэх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.
   Шийдвэрлэсэн нь: Хувь хүний орлогын татварын тайланд залруулга хийлгэв.

4. Худалдан авах ажиллагааны гэрээ дүгнэсэн актгүй, материал нийлүүлэгчийн зарлагын баримтгүй 379.6 сая төгрөг, авлага, өглөг, урьдчилж төлсөн тооцооны дансаар дамжуулаагүй 1,977.3 сая төгрөгийн тооцоог дуусаагүй үйлдвэрлэлийн дансанд шууд бүртгэсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.2-д "санхүүгийн тайлан нь үнэн, зөв баримт материал, бодит тоо, мэдээнд үндэслэх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.
   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэв

5. Петро чайна Тамсаг ХХК-ийн 110 кВт-ийн шугамын ажлын орлогын 70 хувийг, зардлыг 100 хувь тайланд онд хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн 1,013.3 сая төгрөгийн зөрүү нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.
   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэв

Аудитын явцад илрүүлсэн залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг В501 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан бөгөөд байгууллагын удирдлага болон холбогдох албан тушаалтнуудад танилцуулж, баталгаажуулсан.

Дээрх залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг дараах байдлаар ангилав.

2.8.2 Залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудал

Залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг ангилсан байдал

(сая төгрөгөөр)

№	Шийдэл	Тоо	Дүн	Тайлбар
1	Зөвлөмж өгсөн	1	11.1	
2	Төлбөрийн акт тогтоосон	1	4.8	
3	Албан шаардлага өгсөн	1	1,293.0	
4	Сахилгын шийтгэл ногдуулахаар шилжүүлсэн	0	0.00	
	Дүн	0	1,308.9	

2.8.1. Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлаас зөвлөмж өгөх асуудлыг Менежментийн захидалд оруулж, бусад хэлбэрээр шийдсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлын дэлгэрэнгүйг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Үүнд:

Асуудал 1: Зардалтай холбоотой асуудал
Шүүхийн шийдвэрээр ажлаас буруу халсан нь тогтоогдсон ажилтанд олгосон цалингийн нөхөн олговор 4.8 сая төгрөгийг үйл ажиллагааны зардалд оруулан тооцсон нь Иргэний хуулийн 498 дугаар зүйлийн 498.5-д "этгээд өөрийн шууд санаатай буюу илтэд болгоомжгүй үйлдлээр гэм хор учруулсан бол гэм хорыг арилгасан байгууллага өөрт учирсан хохирлыг тухайн гэм буруутай этгээдээс шаардаж гаргуулах эрхтэй" заалттай нийцэхгүй байна.
Шийдэл: Төлбөрийн акт тогтоов

Асуудал 2: Зардал, үнэ тарифтай холбоотой асуудал
Диспетчерийн үндэсний төвөөс "Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-д 2018 оны 11,12 дугаар саруудад худалдсан 10,046,608 кВт/ цагийн цахилгаан эрчим хүчний тарифыг 2.3 дахин буюу 128.7 төгрөгөөр нэмэгдүүлж 1,293.0 сая төгрөгөөр зардал өсгөж, ашиг бууруулсан нь Эрчим хүчний тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.5-д "эрчим хүчний хэрэглээг хамгийн бага өртгөөр хангах чадавхийг бүрдүүлсэн, зохих ашгийн түвшин бүхий үнэ, тарифын тогтолцоог бий болгох" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.
Шийдэл: Эрчим хүчний яам, Эрчим хүчний зохицуулах хороонд албан шаардлага хүргүүлэх

Асуудал 3: Орлого, үнэ тарифтай холбоотой асуудал
Эрчим хүчний зохицуулах хорооны 2019 оны 01 дүгээр сарын 31-ний 56 тоот тогтоолоор Диспетчерийн үндэсний төвөөс худалдан авах цахилгааны кВт/ цагийн тарифийг 181.81 төгрөгөөр тогтоосон боловч уул уурхайн компаниудад нийлүүлж байгаа цахилгааны кВт/ цагийн тарифийг 2015 оноос хойш индексжүүлээгүй, дунджаар 155 төгрөгөөр мөрдүүлж байгаа нь Эрчим хүчний тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.4-д "тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн тарифыг хянаж батлах, хэрэглэгчдэд худалдах үнийг тогтоох, индексжүүлэлтийг хэрэгжүүлэх",

9.1.5-д "эрчим хүчний хэрэглээг хамгийн бага өртгөөр хангах чадавхийг бүрдүүлсэн, зохих ашгийн түвшин бүхий үнэ, тарифын тогтолцоог бий болгох" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.
Шийдэл: Эрчим хүчний яам, Эрчим хүчний зохицуулах хороонд албан шаардлага хүргүүлэх

Асуудал 4: Зардал, цалин хөлстэй холбоотой асуудал
Арга хэмжээ авагдсан ажиллагсдын цалингаас суутгал хийгээгүй. Гүйцэтгэх захирлын тушаалын заалтыг хэрэгжүүлээгүй нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 131 дүгээр зүйлийн 131.1-д "Ажил олгогч буюу түүний хууль ёсны төлөөлөгч, эрх олгогдсон албан тушаалтан нь хөдөлмөрийн гэрээ, хөдөлмөрийн дотоод журмыг зөрчсөн ажилтанд дор дурдсан хэлбэрийн сахилгын шийтгэлийг шийдвэр гаргаж ногдуулна", 131.1.2-д "үндсэн цалинг гурван сар хүртэл хугацаагаар 20 хүртэл хувиар бууруулах" гэсэн заалтуудыг нягтлан бодогч зөрчсөн байна.
Шийдэл: Завсрын аудитаар зөвлөмж өгсний дагуу 1 ажилтны суутгалыг 2018 оны 12 дугаар сард, 2 ажилтны суутгалыг 2019 оны 2 дугаар сард хийлгэв.

Асуудал 5: Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал
Байгууллагын хэмжээнд 44 газрын эрх эзэмшиж байгаа боловч 43 газрыг эзэмших эрхийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", Монгол улсын Засгийн газрын 2016 оны 12 дугаар сарын 21-ний 193 дугаар тогтоолын "Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн газар эзэмших, ашиглах эрхийг үнэлж, санхүүгийн тайланд тусгах" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.
Шийдэл: Завсрын аудитаар зөвлөмж өгч санхүүгийн тайланд тусгуулав.

2.9. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

1. Диспечерийн үндэсний төвөөс худалдан авах, уул уурхайн компаниудад худалдах цахилгаан эрчим хүчний тарифийн асуудал,
2. Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээгээр 717.4 мянган м.кв газрын эзэмших эрхийн үнэ 17,957.9 сая төгрөг, 102 ширхэг барилга барилга байгууламжийн үнэ 15,004.1 сая төгрөгөөр үнэлэгдснийг мэргэшсэн үнэлгээчин М.Эрхэмбаяр хянаж баталгаажуулсан асуудлуудыг дараагийн аудитаар авч үзэх шаардлагатай.

2.10. Үйл ажиллагааны орлого, зардлын төсөв, гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар Гүйцэтгэх захирал нь батлагдсан төлөвлөгөө, зорилтот түвшин түүний гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулсан, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой 2018 онд 41,707.2 сая төгрөгийн орлого, 40,184.6 сая төгрөгийн зардлын төлөвлөгөө батлагджээ. Батлагдсан төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг А-6-1, А-6-2 маягтаар баримтжуулан харуулав.

Орлогын нийт гүйцэтгэл 45,367.5 сая төгрөг буюу 108,8 хувь, нийт зардал 45,292.1 сая төгрөг буюу 112.7 хувь, татварын дараах ашиг төлөвлөснөөс 455.1 сая төгрөгөөр бага гарсан байна. Зардал өмнөх онтой харьцуулахад өссөн нь Эрчим хүчний зохицуулах хорооны тогтоолоор төвийн бүсээс худалдан авч байгаа цахилгааны тарифийг 11,12 дугаар саруудад үндэслэлгүйгээр 2.3 дахин өсгөснөөс шалтгаалсан байна.

2.11. Шилэн дансны мэдээлэл

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК нь мэдээллээ Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу тус байгууллагын цахим хуудас болон шилэн дансны нэгдсэн shilendans.gov.mn цахим хуудсанд тухай бүр оруулсан байна. Үүнд:

Хөрөнгө оруулалт, тендер, худалдан авалтын 24 мэдээлэл, бусад 36 мэдээлэл оруулж, PDF файлаар 391 баримт оруулсан байна.

Тус байгууллагын Шилэн дансны хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтийг төлөвлөсөн хэмжээнд хянаж, баримтжуулсан болно.

2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар 5 зөвлөмж өгснөөс 1 зөвлөмж биелээгүй байна. Зөвлөмжийн биелэлт 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 80.0 хувьтай байна.

Энэ нь өмнөх тайлант онд актлагдсан машин худалдан борлогдоогүйтэй холбоотой зөвлөмж хэрэгжээгүй байна.

Эдгээр зөвлөмжийн биелэлтийн талаарх мэдээллийг ажлын баримт материалд хадгалсан бөгөөд гүйцэтгэлийг аудитын явцад дахин нягталсан болно.

2.13. Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид "Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн 2018 оны санхүүгийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

"Дорнод Бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийн 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, стандартад нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.